proLékaře.cz | 13.11.2026

LITERATURA

1. JOHR, R. H., SOYER, P., ARGENZIANO, G. et al. *Dermoscopy.* Mosby: Londýn 2004, 231 s.
2. POCK, L., FIKRLE, T., DRLÍK, L., ZLOSKÝ, P. *Dermatoskopický atlas.* 2. vyd., Phlebomedica: Praha 2008, 149 s.

Do redakce došlo dne 18. 10. 2010.

Kontaktní adresa:
MUDr. Monika Arenbergerová, PhD.
Dermatovenerologická klinika FNKV a 3. LFUK
Šrobárova 50
100 34 Praha 10
e-mail: ma@avemedica.cz

Čes-slov Derm, 86, 2011, No. 3, p. 158

Praha zažila svátek dermatoskopie

V hotelu Corinthia se 10. 6. 2011 sešly dvě stovky příznivců dermatoskopie na semináři „Dermatoscopy short and sweet“. Po úvodním slovu prof. Arenbergera se představení ujali prof. Guiseppe Argenziano a prof. Iris Zalaudek. Zdůraznili význam dermatoskopie, která zpřesňuje podle dlouhodobých statistik diagnostiku kožních nádorů ze 72 % na 90 % a zároveň snižuje množství nutných excizí. Jiná studie ukázala, že při klinickém vyšetření afekce označené jako maligní melanom byli při následném překontrolování dermatoskopem diagnostikovány jako maligní melanom jen v 55 %. Iris Zalaudek hned na úvod upozornila na nutnost teoretických a praktických zkušeností. Citovala stále platné tvrzení klasika J. W. Goetha: „*Man sieht das, was man weisst“*, tedy vidíme jen to, co známe.

Připomněla, že dermatoskopické struktury jsou někdy pojmenovány metaforicky, abychom si je lépe představili i zapamatovali. Jako např. *stars in the sky* – keratinové cysty připomínající hvězdy na obloze u seboroické keratózy, *leaf-like area* – pigmentace podobná javorovému listu u bazaliomu nebo *spoke-wheel-area* – loukotě u stejné diagnózy, *fissures and ridges-gyri et sulci* podobné mozkové tkáni u seboroické veruky, *fat fingers* nebo *moths eaten* tedy tlusté prsty a okraje vykousané od molů u solárního lentiga.

Zdůrazněno bylo i pravidlo 10 sekund. Pokud se do 10 sekund nerozhodneme, o jakou diagnózu se jedná, měli bychom lézi excidovat. Toto pravidlo ale samozřejmě neplatí pro toho, kdo se do dermatoskopu dívá poprvé v životě. Excidoval by pak pravděpodobně všechny vyšetřované.

Jedna přednáška byla již tradičně věnována lézím v lokalitě, jako je obličej, kštice, genitál nebo na dlaních a ploskách. Dermatoskopie tu má svá specifická pravidla. Podrobně byly probrány i nodulární projevy, kde na prvním místě stojí nutnost nepřehlédnout nodulární maligní melanom. Ten na rozdíl od povrchově se šířícího melanomu není zdaleka tak charakteristický a znaky – jako pigmentová síť, globule, tečky, rozvětvené proužky – mohou zcela chybět nebo se objevovat jen ve své minimální variantě. Klinické dilema zde může pomoci rozřešit vaskulární struktura: rozvětvené cévky ve tvaru stromu u bazaliomu, vlásenkovité u iritované seboroické veruky, čárkovité u intradermálního névu, tečkovité u névu Spitzové nebo lineární v kombinaci s tečkovitými u melanomu.

Dalším nepsaným pravidlem je, že je nutno lézi posuzovat komplexně a vždy se rozhodovat v širším kontextu. Léčíme totiž pacienta, nikoliv jen névus. Pokud má pacient jen jeden projev určený k observaci, je lepší jej excidovat než zatěžovat pravidelnými prohlídkami. Pokud je podezřelých projevů mnoho, pacienta pravidelně monitorujeme, abychom ho zbytečně nepodrobovali mnohočetným excizím.

Oba přednášející jsou vyhlášenými profesionály, nejen co se týče odbornosti dermatoskopie, ale i kultury prezentace. Všichni účastníci se spontánně shodli na tom, že takto informativní a interaktivní celodenní kurz dermatoskopie podaný zábavnou formou ještě nezažili. Především prof. Argenziano si dokázal udržet stoprocentní pozornost po celou dobu své produkce, ale i prof. Zalaudek v této dovednosti mnoho nezaostávala. Na druhou stranu i české publikum si vysloužilo od přednášejících „standing ovations“ za velmi dobrou diferenciální diagnostiku při hlasováních v interaktivních částech kurzu. Sympozium podpořila firma Bioderma.

Nezbývá než doufat, že takových setkání bude v budoucnu více a s větší spoluúčastí letos založené Dermatoskopické sekce ČDS ČLS JEP.

Monika Arenbergerová